

Ertman, Aldona

Biografie geografów polskich - stan obecny, baza źródłowa i zamierzenia na przyszłość

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 39/2, 89-102

1994

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Aldona Ertman
(Warszawa)

BIOGRAFIE GEOGRAFÓW POLSKICH – STAN OBECNY, BAZA ŹRÓDŁOWA I ZAMIERZENIA NA PRZYSZŁOŚĆ

Potrzeba refleksji nad dotychczasowym uprawianiem w Polsce historii geografii i jej bazą źródłową wynika nie tylko z nowej sytuacji w jakiej znajduje się nauka na pograniczu dwóch epok. Niemniej ważnym tego powodem są potrzeby opracowania nowych kompendiów syntetycznie traktujących dzieje tej dyscypliny. Ostatnie bowiem wydania *Historii nauk o Ziemi*¹ i *Historii odkryć geograficznych*² pochodzą sprzed 20 lat. Zupełnie innym jest stan opracowywania syntez częściowych³, monografii geografów⁴ i instytucji geograficznych⁵, a także tematów przyczynkarskich⁶. Rozważania nad stosunkiem rozległych opracowań syntetycznych do syntez częściowych i literatury przyczynkarskiej, a także źródeł archiwalnych, pozwala ocenić ich wartość i wzajemną zależność.

PRZYKŁAD DOTYCHCZASOWEJ PRAKTYKI WYKORZYSTANIA ŹRÓDEŁ W OPRACOWYWANIU MONOGRAFII GEOGRAFÓW Z RÓŻNYCH EPOK

Przegląd zwięzłych monografii najwybitniejszych geografów polskich kilku stuleci zawarty jest w zbiorowym dziele pod redakcją B. Olszewicza *Dziewięć wieków geografii polskiej* (Warszawa 1967). Przedstawiono w nim osiągnięcia 21 uczonych, od Długosza w XV wieku, do jednego z wielu przedstawicieli geografii powojennej Józefa Wąsowicza. Monografie ukazują warsztat naukowy z lat 60-tych historyków nauki i geografów, zainteresowanych historią swej dyscypliny.

Tabela 1 zawiera indeks geografów z uwzględnieniem źródeł, które posłużyły do opracowania ich monografii (patrz s. 96).

Z tego zestawienia wynika, że połowa XIX wieku stanowi określoną cezurę w rozwoju geografii. Od tego czasu dorobek poszczególnych geografów pracujących profesjonalnie w zakresie nauk geograficznych staje się bardziej rozległy, dostarczając, w tym przypadku historykom, większej ilości prac do analizy i oceny. Wynika to stąd, że w tym okresie geografia stała się nauką uniwersytecką, prace poszczególnych geografów były niezbędnym etapem w badaniach i edukacji młodszych adeptów tej nauki. Widoczne to we wzroście literatury źródłowej w opracowaniu poszczególnych monografii tego okresu. Wyjątkowe sięganie do zasobów archiwalnych wynika z reguły z braku takich zasobów, które dla tych zwięzłych ujęć monograficznych byłyby konieczne, zwłaszcza jeśli chodzi o wcześniejsze okresy. W okresie powojennym materiały archiwalne (do biografii i działalności geografów) gromadzone są systematycznie, zwłaszcza w uczelniach posiadających katedry geograficzne, i stąd jako zasób źródłowy dla historii geografii ostatniego 50-lecia zasługują na szczególną uwagę⁷.

ZESPOŁY ARCHIWALNE DOKUMENTUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKÓW GEOGRAFICZNYCH I GEOGRAFÓW

Miejsce zdeponowania źródeł archiwalnych dotyczących geografów jest wyraźnie uwarunkowane sytuacją nauki w Polsce. Rękopisy i dokumenty geografów z okresu rozbiorów trafiły do tak znanych instytucji naukowych jak Ossolineum (W. Pol) i Biblioteka Narodowa (W. Nałkowski). W okresie międzywojennym akta geografów związanych z placówkami naukowymi przechodziły (po ich odejściu lub wcześniej) z Instytutów lub Katedr do archiwów uczelni. Ten właśnie sposób zabezpieczania dokumentów geografów jest kontynuowany i obecnie. Po śmierci geografa lub po przejściu na emeryturę, jego teczki z aktami personalnymi (niekiedy i prace niepublikowane) przechodzą do archiwów uczelni. Teczki zawierają z reguły życiorysy, wyróżnienia, awanse, dokumentacje o urlopach i przerwach w pracy itp. W archiwach gromadzone są również niepublikowane prace i inne materiały prywatne. Z reguły są one gromadzone w porządku alfabetycznym nazwisk geografów.

Tabela 2 obejmuje zbiory archiwalne w polskich ośrodkach geograficznych (patrz s. 97-102).

Tabela ta, jako przyczynek do stanu archiwistyki polskiej, i świadectwo kultury narodu posiada również praktyczne znaczenie⁸. Powyższe dane o polskich archiwach geograficznych zostały przekazane redaktorowi międzynarodowego słownika geografów *Geographers* Geoffreyowi J. Martinowi w USA, który przygotowuje światowe *Repertorium* zasobów archiwalnych dotyczących geografów. Nim jednak te dane zostaną wykorzystane na arenie międzynarodowej warto o nich wspomnieć w kraju, zwłaszcza wobec takiego przedsięwzięcia zbiorowego geografów i historyków geografii, jak planowane opracowanie *Słownika geografów polskich*, obejmującego wszystkich dotychczas żyjących geografów, którzy zadokumentowali swe zaintereso-

sowania choćby jedyną znaczącą, publikowaną pracą. Jak dla *Słownika* tego mogą okazać swą przydatność przedstawione w tabeli archiwa, tak sam *Słownik* z kolei może być przydatny w przygotowaniu tak oczekiwanych dzieł syntetycznych z historii geografii, tym bardziej, że dysponujemy obecnie jedynie *Słownikiem podrózników polskich* W. i T. Słabczyńskich⁹.

ZAMIERZENIA WYDAWNICZE – SŁOWNIK GEOGRAFÓW POLSKICH

Inicjatorką *Słownika* jest dr Janina Piasecka, wieloletni pedagog, redaktor „Czasopisma Geograficznego”, posiadająca znaczny dorobek z historii geografii. Ona też jest najbardziej odpowiednią osobą na stanowisku naczelnego redaktora *Słownika*. Przedstawiła zasadnicze cele tej publikacji i jego zasady redakcyjne na zebraniu Komisji Historii Geografii PTG w dniu 10 grudnia 1993 roku. Ten projekt *Słownika*, jako przedsięwzięcia, które wkrótce będzie realizowane, przytaczamy *in extenso* ponieważ był on podstawą do dalszej dyskusji na Sympozjum z Historii Geografii podczas Zjazdu PTG w Lublinie 02.09.94.

I. Założenia edytorskie:

1. *Słownik* będzie miał charakter encyklopedyczny, podobny do *Polskiego Słownika Biograficznego*.
2. Zawierał będzie nazwiska osób żyjących, z całego okresu historycznego, tj. do chwili druku słownika.
3. Dotyczyć będzie Polaków, niezależnie od kraju, w którym żyli i pracowali, oraz cudzoziemców osiadłych w Polsce, zatrudnionych w polskich instytucjach i piszących po polsku.
4. Będą to autorzy prac drukowanych (do XIX wieku także rękopiśmiennych), niezależnie od liczby pozycji, o tematyce z zakresu szeroko pojętych nauk geograficznych, z zastosowaniem selekcji w dziedzinach z pogranicza geografii, np. astronomii, geodezji, geologii, fito- i zoogeografii.
5. Autorami haseł będą:
  - a) w odniesieniu do osób związanych z uczelniami – pracownicy poszczególnych Instytutów Geografii, wyznaczeni przez te Instytuty,
  - b) w odniesieniu do osób związanych z innymi instytucjami – profesjonaliści, wyznaczeni przez redaktora.
6. Hasła będą sygnowane inicjałami autora, z pełnym ich wykazem na wewnętrznej okładce.
7. Zadaniem redaktora jest: siatka haseł, dobór autorów, ujednoczenie redakcyjne tekstów haseł, napisanie haseł brakujących tj. tych, do których nie znaleziono autorów, przygotowanie techniczne do druku.

II. Treść haseł:

1. Data i miejsce urodzenia i śmierci.
2. Wykształcenie i zawód wykonywany, główne miejsca pracy.
3. Tematyka badawcza.

4. Określenie dorobku autorskiego, tematyczne i ilościowe, wymienienie tytułów i dat wydanych książek i atlasów, wyjątkowo artykułów lub map (1 do 5) o szczególnym znaczeniu lub w przypadku gdy autorstwo dotyczy tylko jednej, jedynej pozycji (lecz o charakterze naukowym, a nie recenzji, sprawozdania lub drobnej wiadomości).

5. Można wspomnieć o działalności edytorskiej, społecznej lub politycznej – w przypadku, gdy takie fakty zasługują na zwrócenie uwagi.

6. Bibliografia: podać pozycje o autorze, także nekrologi i informacje o drukowanych zestawieniach bibliograficznych jego prac.

7. Maksymalna objętość tekstu – 3 strony maszynopisu.

Podczas omawiania w Lublinie projektu Janiny Piaseckiej, Tadeusz Słabczyński przedstawił projekt własny, który prezentujemy dla porównania

SŁOWNIK GEOGRAFÓW POLSKICH

Propozycja i założenia

A. Założenia merytoryczne i kryteria doboru haseł

1. Słownik będzie encyklopedycznym dziełem biograficznym poświęconym polskim geografom i osobom, które wniosły wkład do geografii polskiej.

2. Słownik prezentować będzie Polaków, niezależnie od kraju, w którym żyli i pracowali, oraz cudzoziemców osiadłych w Polsce, zatrudnionych w polskich instytucjach i piszących po polsku.

4. Słownik dotyczyć będzie autorów prac drukowanych (do XIX wieku także prac rękopiśmiennych).

5. Słownik przedstawiać będzie autorów prac naukowo-badawczych z zakresu szeroko pojętych nauk geograficznych, w tym – przy zastosowaniu selekcji – z dziedzin z pogranicza geografii, jak astronomia, geologia, geodezja, biogeografia czy etnografia.

6. Słownik uwzględni także popularyzatorów wiedzy geograficznej, najwybitniejszych dydaktyków oraz tych, którzy w inny sposób przyczynili się do rozwoju nauk geograficznych, np. przez ich popieranie lub gromadzenie materiałów badawczych (o ile ich działalność znalazła odbicie w literaturze).

B. Treść haseł

1. Data i miejsce urodzenia oraz śmierci.

2. Wykształcenie i zawód wykonywany.

3. Krótki rys biograficzny pod kątem działalności geograficznej, główne miejsca pracy.

4. Tematyka badawcza.

5. Przedstawienie tematyczne i ilościowe dorobku autorskiego. Wymienienie tytułów i dat wydanych książek i atlasów, a wyjątkowo artykułów lub map o szczególnym znaczeniu (nie recenzji, sprawozdań lub drobnych wiadomości).

6. Określenie znaczenia dorobku, jego nowatorskości i wpływu na rozwój i popularyzację wiedzy geograficznej.

7. Ewentualne uwzględnienie działalności edytorskiej, społecznej lub politycznej – gdy zasługuje ona na zwrócenie uwagi.

8. Bibliografia prac o omawianej osobie, w tym nekrologii i informacje o zestawieniach bibliograficznych jej publikacji. W przypadku dużej liczby prac – pozycje najważniejsze.

C. Założenia edytorskie

1. Słownik będzie miał charakter encyklopedyczny – pośredni w formie między *Słownikiem biologów polskich* (1987) a *Słownikiem podróżników polskich* (1992).

2. Proponowana objętość całości – 67 arkuszy wydawniczych, czyli ok. 1500 stron standardowego maszynopisu.

3. Treść słownika stanowić będzie:

I – Wstęp

II – Wykaz autorów

III – Wykaz stosowanych skrótów (w tym wydawnictw ciągłych)

IV – Hasła osobowe w porządku alfabetycznym – podstawowa część słownika

V – Ewentualnie (do rozważenia) zestaw chronologiczny geografii polskiej (poprawiony i uzupełniony zestaw Bolesława Olszewicza z 1967 r.).

4. Liczba haseł zgromadzona w zestawie roboczym – ok. 600.

5. Liczba haseł proponowana – ok. 1000.

6. Średnia objętość hasła – 1,5 strony maszynopisu.

7. Maksymalna objętość hasła – 3 strony maszynopisu.

D. Autorzy haseł

1. Autorzy haseł rekrutować się będą spośród:

– profesjonalistów, zajmujących się historią nauki, wyznaczonych przez redaktora,

– pracowników Instytutów Geografii lub innych placówek naukowych, z którymi związana była omawiana osoba (najlepiej z doświadczeniem w pisaniu biogramów słownikowych lub rysów biograficznych), proponowanych przez te instytucje.

2. Hasła będą sygnowane inicjałami autorów, z pełnym ich wykazem we wstępnej części słownika.

3. Hasła mogą mieć dwóch autorów w przypadku, gdy dostarczony przez jednego autora materiał wymagał będzie istotnych uzupełnień.

E. Etapy opracowania redakcyjnego

1. Opracowanie siatki haseł.

2. Opracowanie szczegółowych wytycznych redakcyjnych, w tym wykazu stosowanych skrótów i sposobu zapisu bibliograficznego.

3. Opracowanie kilku haseł przykładowych.

4. Recenzja i uzupełnienie siatki haseł.

5. Dobór autorów.

6. Zgromadzenie materiałów.

7. Recenzja materiałów (lub konsultacja).

8. Opracowanie redakcyjne haseł i ich ujednoczenie.

9. Napisanie haseł, do których nie znaleziono autorów.

10. Przygotowanie techniczne do druku.

11. Inne prace organizacyjne.

W dyskusji uczestników konferencji zaapelowano do jak najszybszego opracowania *Słownika z wykorzystaniem kadr pracujących w poszczególnych ośrodkach*.

Przypisy

¹ Józef Staszewski: *Historia nauki o Ziemi w zarysie*. Warszawa 1966; Józef Babicz: *Dzieje nauk o Ziemi*. W: *Historia nauki polskiej*. (pod red. B. Suchodolskiego) t. III i t. IV. Warszawa 1987; Karol Buczek: *Dzieje kartografii polskiej od XV do XVIII w.* Wrocław 1963; *Dziewięć wieków geografii polskiej* (pod red. B. Olszewicza) Warszawa 1967.

² Józef Babicz i Wojciech Walczak: *Zarys historii odkryć geograficznych*. Warszawa 1968 ss. 353; Waław Słabczyński: *Polscy podróżnicy i odkrywcy*. Warszawa 1973 ss. 464 oraz wydanie 2 zmienione, Warszawa 1988 ss. 426.

³ Adam Kotarba, Stefan Kozarski, Leszek Starkel: *Mechanizmy rozwoju polskiej geomorfologii*. „Przegląd Geograficzny” 1983 T. 55 z. 3–4 s. 567–595; Zbyszko Chojnicki, Stefan Kozarski: *Rozwój nauk geograficznych w latach 1973–1979 z punktu widzenia realizacji postanowień II Kongresu Nauki Polskiej*. „Przegląd Geograficzny” 1980 T. 52 z. 2 s. 251–270.

⁴ Polskie Towarzystwo Geograficzne wydało kilka monografii zbiorowych: Waław Nałkowski. *W pięćdziesiątą rocznicę zgonu*. Pod red. Bolesława Olszewicza. Warszawa 1962 ss. 170; Stanisław Nowakowski. *W dwudziestą piątą rocznicę zgonu (1938–1963)*. Pod red. Floriana Barcińskiego. Warszawa 1965 ss. 114; Stanisław Lencewicz. *W dwudziestą rocznicę tragicznej śmierci i siedemdziesiątą piątą rocznicę urodzin (1889–1944)*. Pod red. Jerzego Kostrowickiego. Warszawa 1966 ss. 125; Stanisław Pawłowski. *W dwudziestą piątą rocznicę zgonu (1940–1965)*. Pod red. Bolesława Olszewicza. Warszawa 1968 ss. 185; Ludomir Sawicki. *W osiemdziesiątą rocznicę urodzin (1884–1964)*. Pod red. Marii Dobrowolskiej i Rodiona Mochnackiego. Warszawa 1968 ss. 135. zaś w Instytucie Historii Nauki: *Jerzy Smoleński (1881–1940)*. Praca zbiorowa (nawiązująca do serii monografii geografów polskich wydanej przez PTG (pod redakcją Józefa Babicza. „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” 1988 Seria II. Historia nauk ścisłych, przyrodniczych i technicznych, zeszyt 1.

Ponadto szereg monografii geografów polskich ukazało się w międzynarodowym słowniku geograficznym – *Geographers Bibliographical Studies*: Józef Babicz, Manfred Buttner, Herbert M. Nobis: *Nicholas Copernicus (1473–1543)*. London 1982 vol. 6 s. 23–29; Józef Babicz: *Eugeniusz Romer (1871–1954)*. London 1977 vol. 1 s. 89–96; Józef Babicz, Waław Słabczyński, Thomas G. Vallance: *Paweł Edmund Strzelecki (1797–1873)*. London 1978 vol. 2 s. 113–118; Józef Babicz: *Wincenty Pol (1807–1872)*. London 1978 vol. 2 s. 93–97; Jerzy Kondracki: *Stanisław Lencewicz (1899–1944)*. London 1981 vol. 5 s. 77–81; Stanisław Leszczycki: *Jerzy Smoleński (1881–1940)*. London 1982 vol. 6 s. 123–127; Waław Słabczyński: *Jan Stanisław Kubary (1846–1896)*. London 1980 vol. 4 s. 87–89; Witold i Elżbieta Wilczyńscy: *Waław Nałkowski (1851–1911)*. London 1991 vol. 13 s. 45–51; Witold Wilczyński: *Stanisław Pawłowski (1882–1940)*. London 1992 vol. 14 s. 69–81.

⁵ Stanisław Berezowski: *Geografia ekonomiczna w warszawskiej wyższej uczelni ekonomicznej 1906–1981*. „Przegląd Geograficzny” T. LIII 1981 z. 3 s. 649–663; Aniela Chałubińska: *Instytut Geograficzny UJK we Lwowie w okresie 1921–1926*. „Czasopismo Geograficzne” T. LIV, 1983, z. 2, s. 185–194; Krystyna Harasimuk: *Z dziejów uniwersyteckiej geografii lwowskiej (lata 1882–1910)*. Annales, Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, 1982, t. 16, s. 1–10.

dowska, vol. XLIV/XLV, 16, sectio B, 1989/1990 s. 287–299; Alfred Ja hn: *Instytut Geograficzny Uniwersytetu Warszawskiego w okresie międzywojennym*. „Czasopismo Geograficzne” T. LIV 1983 z. 2 s. 165–184; Jerzy Kondracki: *Zakład Geograficzny Uniwersytetu Warszawskiego w okresie międzywojennym*. „Czasopismo Geograficzne” T. LIV 1983 z. 2 s. 144–164; Jerzy Kondracki: *Instytut Nauk Fizycznogeograficznych UW*. „Przegląd Geofizyczny” T. XXXIII 1988 z. 3 s. 305–315; Jerzy Kondracki: *Geografowie Uniwersytetu Warszawskiego: Stanisław Lencewicz, Bohdan Zaborski, Stanisław Pietkiewicz (wspomnienia, listy)*. „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej”. Seria II. Historia nauk ścisłych, przyrodniczych i technicznych. 1991 z. 4; Stanisław Leszczycki: *Środowisko geografów warszawskich. Nauka i szkolnictwo wyższe w Warszawie*. 1987 s. 201–224; Ludmiła Roszko: *Zakład Geografii Fizycznej Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie*. „Czasopismo Geograficzne” T. LV 1984 z. 1 s. 35–59.

⁶ Wszystkie tematy przyczynkarskie zebrane są w bibliografii W. Wernerowej – *Bibliografia polskiej historii geografii i kartografii*. Wrocław 1978 T. I (za lata 1970–1975). t. II (za lata 1976–1980), t. III (za lata 1981–1985).

⁷ Tabela odzwierciedla stan wiedzy o poszczególnych geografach do roku 1963. Obecnie wzrosła znajomość prac archiwalnych jak w przypadku W. Nałkowskiego, czy W. Pola.

⁸ Tabela ta nie rejestruje wszystkich zasobów archiwalnych, które mogą być przydatne do historii geografii. O czym świadczy zgłoszony referat Bożeny Janocińskiej pt. *Wykorzystanie zbiorów Archiwum Państwowego w Lublinie do badań nad historią geografii i kartografii*.

⁹ Wacław i Tadeusz Słabczyński: *Słownik podróżników polskich*, Warszawa 1992.

Tab. 1. Indeks geografów z uwzględnieniem źródeł, które posłużyły do opracowania ich monografii, w pracy zbiorowej *Dziewięć wieków geografii polskiej 1967*.

Geografowie	Rodzaj i ilość wykorzystanych źródeł		
	prace geografów	publikacje o tych autorach	źródła archiwalne
Jan Długosz 1415–1480	3	10	–
Maciej z Miechowa 1457–1523	2	5	1
Bernard Wapowski ok. 1470–1535	4	3	2
Marcin Bielski ok. 1495–1575	1	2	–
Marcin Kromer 1512–1589	1	3	–
Andrzej Świącicki –1611	1	2	–
Karol Wyrwicz 1717–1793	2	3	–
Franciszek Siarczyński 1758–1829	6	2	2
Jan Śniadecki 1756–1830	2	7	–
Stanisław Staszic 1755–1826	5	13	1
Warzyniec Surowiecki 1769–1827	3	3	1
Joachim Lelewel 1786–1861	13	12	2
Wincenty Pol 1807–1872	10	13	3
Wacław Nałkowski 1851–1911	23	2	–
Eugeniusz Romer 1871–1954	3	4	–
Stanisław Pawłowski 1882–1940	14	6	–
Jerzy Smoleński 1881–1940	12	3	–
Ludomir Sawicki 1884–1928	19	5	–
Stanisław Nowakowski 1888–1938	11	4	–
Stanisław Lenczewicz 1889–1954	12	5	–
Józef Wąsowicz 1900–1964	14	5	–

Tabela II. Zbiory archiwalne w polskich ośrodkach geograficznych

Miasta	Informacje o zbiorach				
	Zakres zbiorów	Typ materiałów	Rodzaj zbioru	Zawartość zbioru	Układ katalogowy zbioru
GDĄŃSK: Wydział Biologii, Geografii i Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego, al. marszałka J. Piłsudskiego 46, 81-378 Gdynia, tel. 20-34-58 i 21-70-28	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwa Uniwersytetu Gdańskiego: Oddział I. Gdańsk-Oliwa, ul. Bażyńskiego 1a, 80-952 Gdańsk, tel. 52-50-71 s. 214	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, nagrody, wyróżnienia, prace opublikowane, rękopisy	Historia katedr geograficznych, historia myśli geograficznej		Chronologiczny, wg wpływu akt
Oddział II. Gdańsk-Oliwa, ul. Wita Stwosza 57, 80-952 Gdańsk, tel. 41-52-41 s. 177	Akta zmarłych geografów	Prace magisterskie, doktorskie, habilitacyjne	Historia myśli geograficznej		Alfabetyczny indeks nazwisk
Oddział III, Sopot, ul. Armii Czerwonej, 81-824 Sopot, tel. 51-00-61, w. 308	Akta zmarłych geografów	Prace oraz część akt osobowych z uczelni: WSP, WSM, WSE	Historia katedr geograficznych		Alfabetyczny indeks nazwisk
KIELCE: Instytut Geografii Wyższej Szkoły Pedagogicznej, ul. Konopnickiej 21, 25-406 Kielce, tel. 424-69 Dział kadr, ul. Żeromskiego 5, 25-369 Kielce, tel. 455-60	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Każda osoba ma swój numer w skorowidzu

Miasta	Informacje o zbiorach				Układ katalogowy zbioru
	Zakres zbiorów	Typ materiałów	Rodzaj zbioru	Zawartość zbioru	
KRAKÓW: Instytut Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, tel. 22-47-03	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, nagrody, urlopy, wyróżnienia	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Prace geograficznych badań potudniowej Polski	Alfabetyczny indeks nazwisk
	Akta zmarłych geografów	Prace magisterskie, doktorskie, habilitacyjne z przed II wojny światowej, akta kandydatów w których można znaleźć akta personalne: awanse, nagrody, urlopy, wyróżnienia	Materiały biograficzne i bibliograficzne, historia kartograficznych, historia myśli geograficznej		Alfabetyczny indeks nazwisk
Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Instytut Geografii, Biblioteka Główna, ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków, tel. 37-47-77 w. 531	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Alfabetyczny indeks nazwisk
	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwum Wyższej Szkoły Pedagogicznej, ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków, tel. 37-47-77 w. 510	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Każda osoba ma swój numer w skorowidzu alfabetycznym
	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwum Akademii Ekonomicznej, ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków, tel. 21-00-99 w. 475 i 21-07-06 w. 484	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwum Akademii Ekonomicznej, ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków, tel. 21-00-99 w. 437	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Alfabetyczny indeks nazwisk

Miasta	Informacje o zbiorach				Układ katalogowy zbioru
	Zakres zbiorów	Typ materiałów	Rodzaj zbioru	Zawartość zbioru	
LUBLIN: Instytut Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, ul. Akademicka 19, 20-033 Lublin, tel. 33-50-45	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwum Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, ul. Radziszewskiego 11, 20-950 Lublin, tel. 37-58-26	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody (dotyczące pracowników i studentów od 1944 r.) protokoły rady, załączniki do przewodów doktorskich i habilitacji, wnioski profesorskie, akta administracyjne, materiały dotyczące wydziałów	Materiały biograficzne i bibliograficzne, historia katedr geograficznych		Alfabetyczny indeks nazwisk
ŁÓDŹ: Instytut Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego ul. T. Kościuszki 21, 90-418 Łódź tel. 32-77-57, 32-77-76 Instytut Geografii Ekonomicznej i Organizacji Przestrzeni Uniwersytetu Łódzkiego, adres j.w. tel. 84-97-59, 33-64-67 w. 10	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne		Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwum Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Pomorska 149/152, 90-236 Łódź, tel. 78-56-22	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody przewody doktorskie, habilitacyjne, prace magisterskie, fotografie	Materiały biograficzne i bibliograficzne, historia myśli geograficznej	Zbiory dotyczące INQUA badań nad czwartorzędem w Polsce prof. Dylita	Alfabetyczny indeks nazwisk

Miasta	Informacje o zbiorach				Układ katalogowy zbioru
	Zakres zbiorów	Typ materiałów	Rodzaj zbioru	Zawartość zbioru	
POZNAŃ: Wydział Nauk Geologicznych Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, ul. Fredry 10, 61-701 Poznań, tel. 52-02-98	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlupy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Zbiór Stanisława Pawłowskiego	Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, ul. 23 Lutego 41/43, 60-967 Poznań, tel. 52-46-01	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlupy, wyróżnienia, nagrody geografów i ich rodzin, teczki ze spuścizną geografów, rękopisy i prace niepublikowane, kartoteka mieszkańców Poznania	Materiały biograficzne i bibliograficzne, historia myśli geograficznej	Zbiór Stanisława Pawłowskiego	Alfabetyczny indeks nazwisk
SOSNOWIEC: Wydział Nauk o Ziemi, Uniwersytetu Śląskiego, ul. Będzińskiego 60, 41-200 Sosnowiec, tel. 66-20-20	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlupy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Zbiór Stanisława Pawłowskiego	Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwa Uniwersytetu Śląskiego: ogólne, ul. Bankowa 11, spraw osobowych, ul. Bankowa 12, 40-007 Katowice, tel. 58-72-31 w. 366	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlupy, wyróżnienia, nagrody, bibliografia prac geografów	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Zbiór Stanisława Pawłowskiego	Alfabetyczny indeks nazwisk
TORUŃ: Instytut Geografii Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika, ul. Fredry 8, 87-100 Toruń, tel. 239-36, 273-07	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlupy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Zbiór Stanisława Pawłowskiego	Alfabetyczny indeks nazwisk

Miasta	Informacje o zbiorach				Układ katalogowy zbioru
	Zakres zbiorów	Typ materiałów	Rodzaj zbioru	Zawartość zbioru	
<p>Archiwum Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika, ul. Chopina 12/18, 87-100 Toruń, tel. 260-18 w. 25</p> <p>WARSZAWA: Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, ul. Krakowskie Przedmieście 30, 00-927 Warszawa, tel. 26-19-31, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, adres j.w. tel. 26-98-71, 20-03-31 w. 631</p>	<p>Akta zmarłych geografów</p> <p>Akta żyjących geografów</p>	<p>Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody, prace magisterskie, doktorskie, habilitacyjne, materiały prywatne</p> <p>Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody</p>	<p>Materiały biograficzne i bibliograficzne</p> <p>Materiały biograficzne i bibliograficzne, historia myśli geograficznej</p>	<p>Alfabetyczny indeks nazwisk</p> <p>Alfabetyczny indeks nazwisk</p>	
<p>Archiwum Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa, tel. 20-03-81 w. 313</p>	<p>Akta zmarłych geografów</p>	<p>Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody, te czki studenckie z przed wojny, prace magisterskie, doktorskie, habilitacyjne</p>	<p>Materiały biograficzne i bibliograficzne</p>	<p>Alfabetyczny indeks nazwisk</p>	
<p>Archiwum Polskiej Akademii Nauk ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa, tel. 26-81-30 (Oddziały: Kraków, Poznań, Wodzisław)</p>	<p>Akta zmarłych geografów</p>	<p>Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody, prace niepublikowane, fotografie, te czki ze spuścizną geografów</p>	<p>Materiały biograficzne i bibliograficzne, historia katedr geograficznych</p>	<p>Alfabetyczny indeks nazwisk, katalog tematyczny</p> <p>Redakcja Słownika Geograficznego Królestwa Polskiego i innych Krajów Słowiańskich (1885-1900)</p>	

Miasta	Informacje o zbiorach				
	Zakres zbiorów	Typ materiałów	Rodzaj zbioru	Zawartość zbioru	Układ katalogowy zbioru
Archiwum Akt Nowych, ul. S.K. Hankiewicza 1, 00-173 Warszawa, tel. 22-46-24	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne, historia myśli geograficznej	Biografie: J. Lewiński, J. Loth, S.Z. Różycki, F. Bujak	Alfabetyczny indeks nazwisk
WROCŁAW: Instytut Geografii Uniwersytetu Wrocławskiego, pl. Uniwersytecki 1, 50-145 Wrocław, tel. 40-22-44	Akta żyjących geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Alfabetyczny indeks nazwisk
Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego, pl. Uniwersytecki 1, 50-145 Wrocław, tel. 40-22-28	Akta zmarłych geografów	Akta personalne: awanse, urlopy, wyróżnienia, nagrody, prace doktorskie, habilitacyjne,teczki studenckie	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Alfabetyczny indeks nazwisk
Ossolineum, Biblioteka PAN Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, ul. Szewska 37 tel. 44-44-71 do 76	Akta zmarłych geografów	pojedyncze egzemplarze ze spuścizną geografów	Materiały biograficzne i bibliograficzne	Materiały z historii geografii w Galicji, w XIX w.	Alfabetyczny indeks nazwisk